

Enache (CCR): BEC avea nu doar competența, ci și obligația sa verifice condițiile de eligibilitate privind respectarea Constituției

Președintele Curții Constituționale a României (CCR), Marian Enache, a transmis vineri ca Biroul Electoral Central (BEC) avea nu doar competența, ci și obligația sa verifice condițiile de eligibilitate privind respectarea Constituției în cazul înregistrării candidaturilor la alegerile prezidențiale din luna mai.

Declarația a fost făcută după ce a fost trimisă la Monitorul Oficial, în vederea publicării, Hotărârea Curții Constituționale 7/2025 privind respingerea contestațiilor formulate împotriva neînregistrării de către Biroul Electoral Central (BEC) a candidaturii independente a lui Calin Georgescu la alegerile prezidențiale.

Potrivit lui Marian Enache, prin Hotărârea 7/2025, Curtea Constituțională, în esență, a examinat cinci critici principale invocate în contestațiile formulate.

* Prima se refera la faptul ca adoptarea deciziei BEC de respingere a înregistrării candidaturii a fost realizată cu încălcarea normelor procedurale prevăzute de lege.

"Curtea Constituțională a stabilit ca aceste aspecte sunt chestiuni tehnice, care nu pun în discuție validitatea formală a deciziei BEC și nu prezintă relevanța din punctul de vedere al competenței Curții Constituționale", precizează președintele CCR.

* O altă critică se refera la competența Biroului Electoral Central de a analiza condițiile de eligibilitate de rang constituțional stabilite în jurisprudența Curții Constituționale a României prin Hotărârea nr.2/2024.

"Curtea Constituțională a României a recunoscut această competență a Biroului Electoral Central în mod direct și exclusiv pentru procesul electoral în curs prin Hotărârea 32/2024 de anulare a alegerilor prezidențiale. În respectiva hotărâre s-a prevăzut expres ca reluarea procesului electoral presupune inclusiv constituirea unor noi birouri electorale, depunerea din nou a candidaturilor, care urmează să fie evaluate de noul Birou Electoral Central și derularea unei noi campanii electorale corecte și transparente, prin raportare la principiile și valorile constituționale", a adăugat el.

De altfel, spune Marian Enache, toate deciziile și hotărârile Curții Constituționale au caracter general obligatoriu odată publicate în Monitorul Oficial al României, acest caracter general obligatoriu nefiind o formă a democrației "autoritare", cum se încearcă să se insinueze în discursul public, ci este "singura garanție" ca în cadrul unui stat "suveran ordinea constituțională este protejată de abuzuri interne și externe" prin asigurarea supremației Constituției.

"Ca atare, conform Hotărârii nr.32/2024, Biroul Electoral Central avea nu doar competența, ci și obligația să verifice condițiile de eligibilitate privind respectarea Constituției și apărarea Constituției în ceea ce privește candidaturile depuse în cadrul procesului electoral, în limitele dezvoltate prin Hotărârea nr.2/2024 a Curții Constituționale a României", subliniază președintele instanței constituționale.

* În ceea ce privește conținutul argumentativ al Deciziei Biroului Electoral Central, Marian Enache arată ca, în limita competenței sale prevăzute de Legea 370/2004 privind alegerea președintelui României și a Hotărârii Curții Constituționale 32/2024, Biroul Electoral Central a dezvoltat 'un raționament propriu' cu privire la respectarea de către persoana care și-a depus candidatura a condiției de eligibilitate privind respectarea Constituției.

"În cadrul acestui raționament, Biroul Electoral Central a constatat ca încălcarea legislației electorale (de exemplu, modul de derulare a campaniei electorale online și finanțarea campaniei electorale), care a condus la distorsionarea semnificativă a rezultatului alegerilor din noiembrie 2024 și, în consecință, la anularea alegerilor, constituie o conduită contrară Constituției României, unde se prevede la art.1 alin.(5) ca, în România, respectarea Constituției și a legilor este obligatorie", menționează Enache.

Pentru a înțelege raportul dintre Hotărârea Curții Constituționale 32/2024 și Decizia Biroului Electoral Central 18D din 9 martie, președintele CCR arată precizează ca justiția constituțională în materia anularii alegerilor are ca obiect procesul electoral în ansamblul său, în timp ce măsura electorală a evaluării și a înregistrării/respingerii candidaturilor vizează respectarea de către persoana care își depune dosarul de candidatură a condițiilor de eligibilitate constituționale și legale.

"Astfel, Biroul Electoral Central a particularizat neregularitățile de ordin legal care au condus la anularea alegerilor la conduita persoanei care și-a depus candidatura, constatând în mod logic încălcarea condiției de respectare a Constituției. Ordinea constituțională este unitară, iar încălcarea legilor reprezintă o încălcare a Constituției, ca factor de validitate pentru întreaga ordine juridică statală", mai spune Marian Enache.

* Dacă excluderea de către BEC a unui candidat din procesul electoral produce efecte perpetue, Enache explică faptul că CCR a stabilit că respingerea înregistrării unei candidaturi pe motiv că persoana în cauză a încălcat principiul și valorile constituționale 'nu conduce la o sancționare perpetua' a acesteia prin prisma dreptului de a fi ales în funcția de președinte al României.

"Aceste aspecte se analizează de la caz la caz și au o anumită temporalitate raportată la ciclicitatea alegerilor și la evaluarea respectării de către candidați a principiilor și valorilor constituționale fundamentale", spune președintele Curții Constituționale.

* Cu privire la dreptul de apărare pretins încălcat atât în fața Biroului Electoral Central, cât și în fața Curții Constituționale a României, Marian Enache arată că, potrivit legii, procedura în fața Biroului Electoral Central în privința înregistrării candidaturii nu este o procedură de natură litigioasă.

"În procedura administrativă de analizare a dosarelor de candidatură, Biroul Electoral Central nu este o instanță de judecată, ci acționează ca o autoritate administrativă. Decizia Biroului Electoral Central este un act administrativ prin care se poate dispune, raportat la condițiile de eligibilitate prevăzute de lege, înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii. În considerarea competenței Curții Constituționale prevăzute la art.146 lit.f) din Constituție, de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui României, legiuitorul a stabilit posibilitatea persoanelor nemulțumite de decizia Biroului Electoral Central de a contesta respectiva decizie exclusiv în fața Curții Constituționale", indică Enache.

Conform Legii 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, procedura în fața Curții nu este publică, persoanele interesate putând, însă, să depună în scris punctele lor de vedere. De altfel, Curtea Constituțională a informat public candidatul, precum și orice persoană interesată, prin afișarea contestațiilor pe site-ul instituției, ca dosarul se soluționează pe baza sesizării și a celorlalte documente depuse până în ziua termenului stabilit pentru analizarea contestației, menționează președintele CCR.

"Toate aceste aspecte sunt esențiale pentru a înțelege că în materia alegerilor pentru președintele României, contestațiile privind elementele esențiale ale procesului electoral sunt supuse procedurilor Curții Constituționale, și nu procedurilor instanțelor de judecată, în considerarea elementelor specifice ale acestor alegeri, precum și a importanței acestora pentru protejarea și garantarea suveranității și identității constituționale", mai spune Marian Enache.

